‘Ik ben niet van de krant’

Enthousiast zijn de bezoekers van Kom in de Kas en hevig geïnteresseerd. Sommigen komen elk jaar, anderen nemen de visite mee. Velen hebben ooit zelf in de tuinbouw gewerkt en zijn onder de indruk van de innovaties, de efficiëntieslag die is gemaakt en de verbetering van arbeidsomstandigheden. Dat telers hun bedrijf open stellen, wordt geprezen. Goed voor het imago, zegt de een. Belangrijk om onwetendheid weg te nemen, vindt de ander.

Tekst en fotografie: Marga van der Meer

Nel Tromp uit Uitgeest vraagt Lex Bierman het hemd van het lijf, staande bij een prikbak tulpen uit de waterteelt. “Wie heeft dit uitgevonden?”, wil ze weten en: “Wat gebeurt er hierna met de bollen?” Dat het concept uit de witlofteelt komt, begrijpt ze en ze weet zelfs van de teelt van sla op water. Dat de bollen worden hergebruikt vind ze bewonderingswaardig, net als het proces van preparatie om de natuur na te bootsen. “Ik werk niet voor de krant, maar wil wel alles weten”, verklaart ze haar nieuwsgierigheid.
Haar vriendin Ien de Roode laat de ene na de andere ‘jee’ of ‘oh’ en ‘nou, nou’ uit haar mond ontsnappen. Beiden zijn zichtbaar onder de indruk. Tromp is vooral geïnteresseerd in techniek, laat ze weten, en komt bij Bierman BV in Heemskerk dus goed aan haar trekken. De laatste bloemen worden geoogst, van in totaal zo’n 40 miljoen, en verdwijnen in de Bercomex-verwerkingslijn. Het aanvoersysteem met rolcontainers spreekt voor zich. “Vroeger verdiende ik een zakcentje met tulpen bossen, maar dit is een hele verbetering.” Zelf komt ze ook uit een ondernemersgezin. Haar vader was slager. “Het is zeven dagen per week hard werken met veel liefde voor je product.” Mensen die zich hier negatief over uitlaten, hebben er volgens haar geen verstand van. “Het is levende handel. Zo’n tuinder geeft natuurlijk de beste behandeling, datgene waar zijn product het meest bij is gebaat.”
Karin Waser komen ook uit de buurt en trok ooit tulpen van de vollegrond. “Het ambacht is weg”, constateert ze, “maar het is nu wel beter, lichter vooral.” De schaalvergroting verontrust haar niet. “Als er afzet is, moeten ze vooral doorgaan.”
Volgens haar man Jeroen is de teelt op water eigenlijk zo ingewikkeld niet. “Het is achteraf gezien heel logisch en in combinatie met automatisering vooral efficient.” René Blom, boekhouder bij Bierman, vult aan dat teelt op water de schoonste teelt is die er is. “We hebben wel wat vragen gekregen over gewasbescherming, maar het antwoord is simpel. Een verboden middel kun je niet gebruiken. Er worden alleen gericht middelen ingezet en alles wordt gemonitord. Het verbaasd bezoekers dat per product álles wordt geregistreerd, ook de voorgeschiedenis. In feite heeft elke tulp zijn eigen barcode.”

VOL LOF

Als Blom later de discussie aangaat met Ed Boeree is deze vooral vol lof. Hij heeft hoge verwachtingen van teelt op water en ziet hierin overlevingskansen van de Nederlandse tuinbouw. Een eigen carrière bouwde hij op in de visserij en nu in de baggerindustrie. “Nederlanders zijn vindingrijk en hebben doorzettingsvermogen”, vertelt hij. Helaas wordt het politiek











1. Het Nieuwe Telen in drie lagen met led-licht bij Niels Kreuk BV wekt verbazing en bewondering.

2. Nel Tromp vraagt Lex Kreuk het hemd van het lijf over de behandeling van het product.

3. Bezoekers pakken even de camera om de vooruitgang in de sector te delen met bekenden.

4. De boslijn van Bercomex is de blikvanger van Bloembollenbedrijf Bierman in Heemskerk.

5. Baggeraar Ed Boeree krijgt uitleg van René Bos en roemt de innovatiedrang van de Nederlandse tuinders.



nog al eens afgestraft. Boeree vond ook hier weer het bewijs dat ondernemers in de tuinbouw durven te investeren en risico's te nemen. Zojuist vertelde Blom hem dat niet alle cultivars het goed doen op water en dat een proef met 25.000 stuks totaal mislukte. Het verhaal gaat ook dat er plannen zijn om naar een tweelagenteelt te gaan in dezelfde kas. De locaties die het bedrijf nu nog heeft in Heiloo en Limmen verdwijnen in verband met woningbouw. Het streven is dan om groen en aardgasloos tulpen te produceren. Hiervoor zullen zonnepanelen worden ingezet, aardwarmte en restwarmte. De nabijgelegen orchideeënkwekerij van Floricultura wordt in het plan betrokken. Boeree is plaatsvervangend trots.

OMHOOG KIJKEN

In Andijk staan bezoekers van tulpenkwekerij Niels Kreuk verbouwereerd omhoog te kijken. De drielagenteelt lijkt een grote puzzel. "Hoe, wanneer en waarheen worden de tafels verplaatst?", wil een mevrouw weten. Een medewerksters wijst naar de lift die nu tegen de gevel is geparkeerd. Kinderen lopen op de rails. De natuur lijkt ver weg. Het buitenlicht, zoals in een 'gewone' kas valt schaars naar binnen en de temperatuur is koeler dan verwacht. Rode en blauwe lampjes uit de minuscule led-lampen schroeven de verbazing op. Koos Kreuk treedt niet in detail, maar verklaart dat de led-verlichting in grote lijnen datgene afgeeft waar de plant omvraagt, afhankelijk van het groeistadium en tijd van de dag. "Het andere voordeel is, dat er weinig warmte wordt afgegeven, want dat heb je op warme dagen helemaal niet nodig", legt hij de keuze uit.

Met zoveel ruimte in de Grootslagpolder zien bezoekers het nut van drie lagen niet helemaal in. Maar Kreuk houdt vol dat het een efficiëntieslag is. Per saldo beter en goedkoper. Het bedrijf levert veel gemixte bossen aan de supermarkt. Ook daarom is het handig dat alles bij elkaar op 1.500 m^2 staat. "Dit moet ik mijn dochter laten zien", zegt een vrouw op leeftijd. "Vroeger deden we dit met de handen in de grond. Wat een vooruitgang."

Kom in de Kas trekt bij Kreuk behalve geïnteresseerde burgers ook veel vakgenoten. Collega's knijpen in de bloemen en beoordelen de kleur van het blad. Ze zijn geïnteresseerd in de finetuning van het systeem en komen voor een praatje. Ze zijn sceptischer over de schaalvergroting dan de gemiddelde bezoeker. "Dit jaar waren er minder bollen vanwege de slechte oogst, maar wat als alles voordspoedig gaat? De supermarkten zijn veroverd, Oost-Europa en Rusland worden met bloemen volgepompt. Waar is het einde?" Koos Kreuk eindigt de dag met een patatje. Hij is tevreden. Het woord 'gifbol' is niet gevallen.